

[Axel Kristensen.]

kommende indgreb er derfor helt selvfølgelige.

Jeg håber, den højtærede minister er i stand til at give antagelige svar på vore spørgsmål. Byggeriet er en så stor faktor i vort erhvervsliv, at vilkårlighed ikke kan tales.

Økonomiministeren (Bertel Dahlgaard):

På grund af den højtærede boligministers sygdom skal jeg på regeringens vegne svare på den stillede forespørgsel.

Denne forespørgsel anmoder først om en begrundelse for det ved bekendtgørelse af 27. februar 1960 iværksatte byggestop.

Begrundelsen er, at såfremt dette foreløbige stop for igangsættelse af nybyggeriet ikke var iværksat — det gælder selvfølgelig kun igangsættelsen — måtte man anse det for afgjort, at der i foråret ville indtræde et sådant kaos på byggeriets område, at antagelig ret varige restriktioner senere ville blive nødvendige.

Det omfattende nybyggeri i 1959 fandt sted på grundlag af det samlede byggeri, der var i gang ved nytår 1959, og som i byerne omfattede 3,2 mill. m² etageareal. Ved nytårstid 1960 var der 4 mill. m² i gang, altså 25 pct. mere end i 1959, da byggeriet beskæftigede alle bygningshåndværkerne. Jeg kan også anføre et andet tal specielt vedrørende boligbyggeriet. Antallet af lejligheder under opførelse var ved nytårstid 1960 30 pct. større end det foregående år.

Enhver vil forstå, hvorledes situationen ville have udviklet sig, hvis regeringen lod alt dette gå sin skæve gang. Der var blevet forsinkelse af færdiggørelsen af det igangværende byggeri. Der var blevet almindelig sortbørs inden for alle byggeriets forskellige led med stigende omkostninger og med byggeriet som arnested for en inflatorisk bevægelse i det hele taget.

Som en bestyrkelse af denne vurdering modtog boligministeriet den 23. februar 1960 en skrivelse fra Arbejdsmarkedsrådet, der henstillede, at bestemmelsen i byggestøttelovens § 2, stk. 3, der giver boligministeren bemyndigelse til midlertidig regulering af bygge- og anlægsvirksomheden, blev bragt i anvendelse. Arbejdsmarkedsrådet omfatter repræsentanter for Arbejds-

giverforeningen, Industrirådet, Håndværksrådet, Landbrugsrådet, De danske Husmandsforeninger, De samvirkende Fagforbund, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Byggefagenes Landssammenslutning.

I skrivelserne anførtes som begrundelse for indstillingen — hvis jeg må have lov at citere —:

„En sådan yderligere forcering af byggeaktiviteten, som må befrygtes, kan næppe undgå at føre til et kraftigt pres på lønninger, priser — herunder grundpriser — og avancer i byggeriet og til skabelse af et nyt, væsentligt højere lejeniveau. En sådan udvikling vil kunne få væsentlige virkninger i retning af forhøjelse af lønniveauet og omkostningsniveauet i det hele taget også uden for byggeriet; dette vil, i kraft af den dermed forbundne påvirkning af dansk erhvervslivs konkurrenceevne, være lidet ønskeligt ud fra hensynet til at opretholde den høje beskæftigelsesgrad.

Hertil kommer, at en situation med for stærk efterspørgsel efter arbejdskraft til byggeriet kan komme til at medføre en sænkning af byggeriets produktivitet og tillige indebære risiko for, at mere luksusbetonet byggeri kommer til at fortrænge sådant erhvervsbyggeri og byggeri af boliger for den almindelige befolkning i tilknytning hertil, som er af betydning til sikring af erhvervslivets ekspansion.“

Den 9. marts tiltrådte arbejdskraftudvalget enstemmigt Arbejdsmarkedsrådets indstilling.

Jeg håber, at den første del af forespørgslen hermed er besvaret tilfredsstillende.

Den næste del af forespørgslen er en anmodning om at oplyse, hvilken indflydelse administrationen af byggestøtteloven har haft på den opståede situation.

En besvarelse heraf kan vist kun gives ved at redegøre for hovedlinjerne i denne administration, idet der her må blive tale ikke blot om administrationen af loven om boligbyggeri, men også af andre sider af byggeriet, da erhvervsbyggeriet og det offentlige byggeri jo indirekte øver stor indflydelse på udviklingen af byggeriet inden for boligområdet.

Udgangspunktet for overvejelserne vedrørende byggeriet efter vedtagelsen af den